

- **Scope:** max 5 sider - med kort baggrund og klare anbefalinger
- **Målgruppe:** henvendt til UM/KEFMs forhandlere, klima/udviklingsordførere etc., men også med henblik på kapacitetsopbygning i civilsamfundet. Evt. journalister op til COP29.
- **Tidshorisont:** Første version klar i slut april (debatten om det nye mål er dynamisk, så briefet kan potentielt opdateres forud for COP29).
- **Tidsplan:**
  - Sekretariater skriver første udkast og sender til kommentering hos alle GF og 92-gruppens klimafinansinteresserede medlemmer.
  - NCQG-Workshop d. 16/4
  - **Udkast til kommentering indtil d. 22/4 EOB.**
  - Endelig version sendes til tilslutning
- **Afsender:** 92-gruppen og Globalt Fokus (sekretariater + medlemmer) udvikler briefet i samarbejde. 92-gruppens medlemmer har individuel sign-on.
- **Formidling:** oplæg ifm. tværministeriel dialog med UM mfl. + 1,5 times workshop for civilsamfundet + indlæg i avis/Altinget i maj.

Nyt ambitiøst klimafinansieringsmål skal bidrage til at opnå Parisaftalen og genopbygge tilliden mellem det globale nord og syd

Det har længe stået klart, at de rige industrialiserede lande har det historiske ansvar for størstedelen af de drivhusgasemissioner, der er hovedårsag til den eskalerende, menneskeskabte klimakrise, vi i dag befinder os i. Det er en grundlæggende uretfærdighed, at de samfund, der har udledt færrest drivhusgasser, rammes først og hårdest af klimakrisen.

Derfor blev man i 2009 - under COP15 i København - enige om, at rige lande fra 2020 årligt skulle betale 100\$ mia., i klimafinansiering fordelt ligeligt til reduktion af drivhusgasudslip og klimatilpasning.

På grund af manglende politisk vilje fra rige lande, landede man på 100\$ mia. som et mål, selvom dette var stærkt utilstrækkeligt (sammenholdt med det reelle behov i det globale syd). Utilstrækkeligheden til trods, lykkedes det ikke de rige lande at nå målet. Den seneste opgørelse fra OECD viser, at der i 2020 blev mobiliseret 83,3\$ mia. og i 2021 89,6\$ mia.¹. Oxfam anslår dog, at dette tal baserer sig på opgørelsesmetoder, der ikke afspejler det faktiske niveau af støtte. Særligt den måde lån opgøres - herunder i nominel værdi (*face value*) frem for støtte elementet (*grant equivalence*) er problematisk - og strider mod den måde, som OECD selv opgør udviklingsbistand på². Ifølge Oxfam³ var den reelle

¹ Den seneste opgørelse fra OECD viser, at der i 2020 blev der mobiliseret 83,3 mia. dollar og i 2021 89,6 mia. dollar (OECD, Climate Finance Provided and Mobilised by Developed Countries in 2013-2021, 2023)

² Læs mere om, hvordan OECD anbefaler, at lån opgøres:

<https://www.oecd.org/dac/financing-sustainable-development/modernisation-dac-statistical-system.htm>

³ Oxfam's Climate Finance Shadow Report (2023)

værdi af finansieringen i 2020 kun omkring 21-24,5\$ mia., altså langt mindre end de officielle 83,3 mia.

Målsætningen om, at 50% af finansieringen skal gå til tilpasning, er ligeledes langt fra at være nået. Finansiering til tilpasning har været så utilstrækkelig, at det i 2021 blev besluttet, at der frem til 2025 skal ske en fordobling af tilpasningsfinansiering (i forhold til 2019). Den målsætning er rige lande desværre langt fra at nå. Faktisk *faldt* den internationale finansielle støtte til klimatilpasning i udviklingslandene 15% fra 2020 (25,2\$ mia.) til 2021 (21,3\$ mia.)⁴.

Desuden har studier vist, at rige lande overrapporterer deres klimafinansiering⁵ og at overvægten af finansieringen gives i form af lån (hvilket er medårsag til at en række klimasårbare lande oplever eskalerende gældskrises)⁶. Modsat intentionen ydes klimafinansieringen ikke i tillæg til udviklingsbistanden (som "nye og additionelle" midler), men tages derimod fra den fattigdomsorienterede udviklingsbistand. De seneste opgørelser viser, at 93 % af klimafinansieringen rapporteret af rige lande mellem 2011 og 2020 blev taget direkte fra udviklingsbistand⁷. Denne udhuling truer bl.a. opnåelsen af Verdensmålene.

Ifølge Parisaftalen skal 100\$ mia. målet i 2026 erstattes af et nyt klimafinansieringsmål. Dette mål skal vedtages på COP29 i november 2024, og refereres til som et nyt kollektivt kvantificeret mål (New Collective Quantified Goal; NCQG). Det nye mål er en mulighed for at udbedre den alvorlige tillidskrise, der er opstået som resultat af de brudte løfter ifm. det nuværende 100 mia. USD mål.

Alle lande skal senest i februar 2025 indsende nye klimamål til FN (såkaldte NDC'er - Nationally Determined Contribution). Konklusionen fra COP28 var klar: den globale klimainsats er langt fra tilstrækkelig til at indfri Parisaftalens målsætninger. Opnåelsen af Parisaftalens 1.5° målsætning er afhængig af, at lande indsender og overholder væsentligt mere ambitiøse klimaplaner. Planerne fra det globale syd vil blive mere ambitiøse, hvis rige lande sikrer, at der er tilstrækkelig finansiering. Derfor er et ambitiøst nyt finansieringsmål (NCQG) af højeste prioritet.

Kløften mellem behovet og den tilgængelige klimafinansiering vokser

Parisaftalen beskriver, hvordan konsekvenserne fra skadelige virkninger fra klimaændringer modvirkes via tre hovedspor:

(1) Reduktioner: indsatser der reducerer udledningerne af klimaskadelige gasser.

FN vurderer, at det globale syd (inkl. Kina) i 2030 skal bruge omkring 3603\$ mia. om året til investeringer i reduktioner og energiomstilling⁸.

(2) Tilpasning: indsatser der beskytter samfund mod konsekvenserne af klimaforandringer.

---

⁴ UNEP, Adaptation Gap Report 2023, 2023.

⁵ En rapport fra [Reuters](#) (2023) viste også, at alt fra kulværk, hoteller, chokoladebutikker, og en lufthavnsudvidelse de seneste år er blevet rapporteret som klimafinansiering.

⁶ Tilføj kilde

⁷ <https://www.care-international.org/resources/seeing-double-decoding-additionality-climate-finance>

⁸ https://unfccc.int/sites/default/files/resource/54307_2%20-%20UNFCCC%20First%20NDR%20technical%20report%20-%20web%20%28004%29.pdf

FN vurderer, at tilpasningsomkostningerne som udviklingslandene står over for i 2030, kommer til at koste mellem 215\$ og 387\$ mia. om året⁹.

(3) Adressering af tab og skader: når reduktionsindsatsen ikke er ambitiøs nok, og når tilpasningsindsatsen er mislykket eller umulig at implementere, ofte pga. begrænsede ressourcer.

Estimaterne for udgifterne til adressering af tab og skader er behæftet med usikkerhed og der er behov for yderligere studier, men de forventede økonomiske omkostninger ved tab og skader i 2030 anslås at være mellem 290-580\$ milliarder om året¹⁰.

Mens udgifterne til klimafinansiering kan virke høje, er det værd at sammenholde tallene med hvor meget, der på et år (2022) globalt blev brugt på fossile subsidier (1.3\$ trillioner)¹¹ eller militæruddgifter (2,2\$ trillioner)¹². Derudover er rettidig klimafinansiering også ofte en god investering. For hver dollar, der eksempelvis investeres i klimamodstandsdygtig infrastruktur, spares der ifølge FN seks dollars i undgåede ødelæggelser¹³.

92-gruppen og Globalt Fokus har i fællesskab udarbejdet følgende anbefalinger til, hvad Danmark (via vores plads i EU's forhandlingsgruppe) skal arbejde for i forbindelse med det nye klimafinansieringsmål. Anbefalingerne bygger på erfaringerne fra det nuværende 100\$ mia. mål og er i tråd med det internationale civilsamfunds anbefalinger (særligt fra det globale syd). Danmark skal arbejde for at både kvantiteten og kvaliteten af klimafinansiering øges i forbindelse med det nye mål.

Målet bør følge principperne om:

- Klimaretfærdighed og UNFCCC princippet fra Parisaftalen om **historisk ansvar og Fælles Men Differentieret Ansvar og Respektive Muligheder** (Common But Differentiated Responsibility - and Respective Capabilities), samt Parisaftalens art. 9 ang. principperne for klimafinansiering.
- **Klimafinansiering skal være ny og additional** - I 1970 blev det besluttet, at rige lande skulle levere mindst 0,7% af BNI i fattigdomsorienteret udviklingsbistand¹⁴. Klimafinansiering er en ny og additional forpligtelse. Mens løsninger, der gavner både natur og klima, skal prioriteres, bør enhver form for dobbelttælling af klima og med biodiversitetsfinansiering undgås. Selvom synergier bør maksimeres, skal økonomiske forpligtelser opfyldes separat inden for begge regimer.

Struktur:

- **Kvantitativt mål:** I følge Parisaftalen (art. 9.3) skal klimafinansierings ambitioner fastsættes "under hensyntagen til udviklingslandsparternes behov og prioriteter".

⁹ <https://www.unep.org/resources/adaptation-gap-report-2023>

¹⁰ Markandya and González Eguino, 2018 https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-319-72026-5_14

¹¹ <https://www.imf.org/en/Blogs/Articles/2023/08/24/fossil-fuel-subsidies-surged-to-record-7-trillion>

¹²

¹³ <https://press.un.org/en/2019/sgsm19807.doc.htm>

¹⁴ A/RES/2626(XXV), 24 Oct. 1970 https://digitallibrary.un.org/record/201726/files/A_RES_2626%28XXV%29-EN.pdf

- **Målet skal være delt i lag:** Der skal sættes kvantitative mål for ny og additional gavebistand (målets kerne), og så skal der sættes mål for mobilisering af finansiering *derudover*.
- **Tre tematiske delmål:** Der skal vedtages delmål for reduktioner, tilpasning og adressering af tab og skader. Der er behov for øget klimafinansiering til alle tre delmål, men tilpasning og tab og skader er *særligt* underfinansieret og dette skal derfor tilgodeses ifm. det nye mål.

Finansieringskilder:

- **Instrumenter:** Det er afgørende, at det nye finansieringsmål undgår at forværre klimasårbare landes eksisterende gældsbyrde. I øjeblikket leveres 73 pct. af den offentlige klimafinansiering i form af lån¹⁵. For hvert af de tre delmål skal der sættes kvantificerede minimumsmål for gavebistand, for at sikre, at lån og privatmobiliserede investeringer ikke udgør kernen af målets finansieringskilder. Målet for andelen af gavebistand vil ikke nødvendigvis være det samme for de tre mål, da gavebistand er *særligt* nødvendigt for at finansiere tilpasningsindsatser og håndtering af tab og skader.
- **Bidragssydere:** Ifølge Parisaftalen (art. 9.3) skal rige lande "gå forrest i mobiliseringen af klimafinansiering". Et antal af de rige lande ønsker ifm. det nye finansieringsmål at udvide kredsen af bidragssydere. Rige lande har ikke levet op til den eksisterende forpligtelse på 100\$ mia. over seks år (600\$ mia. totalt). Rige lande bør starte med at leve op til deres *eksisterende* forpligtelser, inden de foreslår at udvide kredsen af bidragssydere.
- Rige lande har et ansvar for at afsætte offentlige midler til klimafinansiering. Desuden skal der udvikles socialt retfærdige **innovative finansieringsløsninger**, baseret på princippet om, at forureneren betaler (f.eks. en afgift på handel med fossile brændstoffer, søtransport og luftfart og en global skat på finansielle transaktioner)¹⁶. Danmark skal bidrage aktivt til, at provenuet fra innovative finansieringsløsninger hurtigst muligt kan bidrage til international klimafinansiering
- Det understreges, at **Parisafталens artikel 2.1(c)**, dvs. det langsigtede mål om at vende finansieringsstrømme væk fra fossilt henimod klimavenlige investeringer, ikke træder *i stedet* for rige landes forpligtelser med hensyn til at tilvejebringe og mobilisere finansiering til det globale syd. Det er vigtigt, at EU er helt klar i kommunikationen herom, for at undgå misforståelse.

Regelmæssig review:

- Målet skal kunne **revideres og justeres** afhængig af behov. Dette bør foregå cyklisk - hvert 5. år – i tråd med den femårige Globale Stocktake (GST).
- Hvis der et år underleveres på det kvantitative mål, skal **differencen indhentes** hurtigst muligt og senest inden udgangen af de fem år.

Standardiseret og transparent rapportering

¹⁵ <https://policy-practice.oxfam.org/resources/climate-finance-shadow-report-2023-621500/>

¹⁶ Globalt Fokus og 92-gruppen lancerede i 2022 [et katalog](#) med 11 mekanismer, der kan bidrage med innovativ finansiering baseret på et "forureneren betaler"-princip.

- Vi skal lære fra det eksisterende 100\$ mia. mål: at vedtage et nyt mål uden enighed om, *hvad* der skal tælle med, vil uundgåeligt resultere i uenighed om, hvorvidt målet er nået. Derfor skal der vedtages **klare operative klimafinansierings definitioner** (herunder kriterier for hvad der opgøres som finansiering af tab og skader).
- Det skal entydigt defineres og opgøres i hvilken grad finansieringen er **ny og additional**.
- Det skal defineres tydeligt og eksplicit i hvilken udstrækning **lånefinansieret og privat mobiliseret klimafinansiering** kan medregnes, og hvordan det skal rapporteres.
- Rapportering vil dække over flere forskellige finansieringsinstrumenter (gavebistand, mobiliseret finansiering, koncessionelle lån, equity, m.m.). **Det skal derfor være obligatorisk at opgøre støtteværdien af lån (fremfor lånets totale størrelse).**
- I tråd med Parisaftalen (art. 9.5) skal alle rige lande øge deres bestræbelser på at **fremlægge deres planer for fremtidig klimafinansiering**, således at det giver forudsigelighed for modtagerlandene.

Formål og hensyn:

- **Udviklingslandenes behov og prioriteter skal være i centrum** og finansieringen skal understøtte implementeringen af nationale klimaplaner.
- **Leave No One Behind:** Det er indskrevet i Parisaftalen, at klimafinansiering i særlig grad skal gå til verdens mest klimasårbare og fattigste lande (Parisaftalen art. 9.4), og dermed bidrage til Verdensmålsprincippet om at hjælpe de mest sårbare først, samt ikke at lade nogen i stikken. Det nye finansieringsmål kan/bør sætte delmål for særligt sårbare lande, især små ø-udviklingslande (SIDS) og mindst udviklede lande (LDC'er).
- **Fremme transformativ klimahandling** med henblik på at udfordre og forandre (frem for at reproducere) de strukturelle forhindringer, der har resulteret i den nuværende klimauretfærdighed.
- **Menneskerettighedsbaseret tilgang:** Klimafinansiering skal være i overensstemmelse med eksisterende menneskerettighedsforpligtelser i Parisaftalen og have et særligt fokus på de mest marginaliserede og/eller udsatte grupper, såsom børn, kvinder, mennesker med handicap, mennesker på flugt og oprindelige folk.
- **'Gender responsive' og transformative tilgange:** Tilgange til klimafinansiering der prioriterer køn og ligestilling er tvingende nødvendige for at opfylde målene i konventionen og Parisaftalen, og for at sikre, at gennemførelsen af klimafinansiering fører til bæredygtige, retfærdige og effektive resultater¹⁷. Sådant køns-responsiv klimafinansiering er nødvendig for hver af de tre hovedspor, da de er indbyrdes forbundne, og landene bør tydeliggøre deres ambitioner for integration og køns- og ligestillingshensyn i deres rapportering til UNFCCC.
- **Adgang til klimafinansiering skal proaktivt øges** for kvinder og piger, oprindelige folk, LGBTQI+, etniske minoriteter, mennesker med handicap, lokalsamfund

17

<https://www.google.com/url?q=https://climatefundsupdate.org/wp-content/uploads/2024/04/CFF10-2024-ENG-Gender-DIGITAL.pdf&sa=D&source=docs&ust=1713860879264840&usg=AOvVaw2kmvTHwn9dn2eo3NpkD5G6>

(herunder lokalsamfund i skrøbelige og konfliktramte områder), unge og marginaliserede grupper. Disse grupper har ikke kun de største behov, de leder også ofte klimaløsninger, og fremmelsen af locally-led indsatser øger dermed *effektiviteten* af klimafinansiering.

Processen frem til vedtagelsen af det nye mål:

- Sikre en gennemsigtig og inkluderende proces, hvor alle interessenter har mulighed for at bidrage, og deres stemme bliver hørt, hele vejen til vedtagelsen af det nye finansieringsmål
- Det er vigtigt, at der skabes opmærksomhed omkring argumenterne for tab og skade finansiering (herunder behovet for et særskilt mål for tab og skader). Enten ifm. et af NCQG-møderne eller Glasgow Dialogen (juni 2024), bør der dedikeres tid til at have en dialog (med forhandlere, eksperter fra civilsamfundet og lokalsamfund, mfl.) om, hvordan tab og skader inkluderes i det nye mål.

I tråd med regeringens målsætninger¹⁸, skal Danmark være brobygger i forbindelse med forhandlingerne. Regeringens erklæring om at styrke det danske engagement bl.a. på det afrikanske kontinent, og at insistere på ligeværdige partnerskaber, bør også være styrende for Danmarks engagement i forhandlingerne, hvor man bør arbejde for at inkludere aspekter af finansieringsmålet, som er vigtige for lande i det globale syd. Danmark kan desuden styrke troværdigheden i sin klimadiplomatiske indsats ved at gå forrest som et godt eksempel mht. Danmarks klimafinansiering:

- Danmark tog sidste år (2023) al klimafinansiering fra udviklingsbistanden. Danmark skal fremadrettet efterleve internationale forpligtelser om at klimafinansiering skal være 'ny og additionel', dvs. udover de 0,7% af BNI, som er FN's officielle målsætning for udviklingsbistanden. Dette bør også være et fokuspunkt i Danmarks engagement i øvrige internationale processer, der påvirker klima- og udviklingsfinansiering, herunder Financing for Development og den nyetablerede gruppe der skal bidrage med ny viden og sætte politisk fokus på at undgå silotænkning i de multilaterale systemer om udviklingssamarbejde og klimaindsatser.
- Der bør følges op på løftet fra regeringsgrundlaget (december, 2022), hvor regeringen annoncerede, at de vil "fremlægge en plan for, hvordan Danmark kan leve op til sine klimafinansieringsforpligtelser".¹⁹ Det anbefales desuden, at denne plan tydeliggør, hvor stor andel der skal gives til såvel finansiering til reduktioner, klimatilpasning og adressering af tab og skader fra klimakatastrofer, samt at planen tydeliggør hvordan man vil indtænke den række af formål og hensyn, der skal sikre at midlerne kommer sårbare befolkningsgrupper til gode.

---

¹⁸Se f.eks. notat om dansk klimadiplomati ifm. Global Afrapportering (2023) "Dansk rolle som brobygger på klimafinansiering, tab og skader og tilpasning"

https://ens.dk/sites/ens.dk/files/Basisfremskrivning/15_baggrundsnotat_-_klimadiplomati.pdf

¹⁹ Dette er også i tråd med Klimarådets anbefaling om, at der sættes et pejlemærke for Danmarks årlige finansielle klimastøtte til udviklingslandene efter 2025. Klimarådet anbefaler desuden, at regeringen arbejder for "et fælles, gennemsigtigt regelsæt vedrørende definitioner og opgørelsesmetoder for finansiell klimastøtte til udviklingslandene" (Klimarådet, Den Globale Klimaindsats, 2023)

- Danmark skal arbejde for, at den eksisterende forpligtelse på 100\$ mia. i gennemsnit nås mellem 2020 og 2025 (dvs. 600\$ mia. totalt). De nuværende restancer skal kompenseres i form af højere beløb end 100 mia. i 2024 og 2025.
- Danmark er medlem af Champions Group on Adaptation Finance (2021) og Coalition of Ambition on Adaptation Finance (2023), og skal arbejde for, at målet om fordobling af støtten til klimatilpasning i 2025 nås, uden at det fører til yderligere gældsætning af udviklingslande.